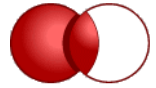

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR: 023-5, 019-5/03

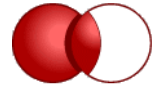
**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA PRORAČUNSKIH**

KORISNIKA HERCEGBOSANSKOG KANTONA NA DAN 31.12. 2002. GODINE

Sarajevo, listopad 2003. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBiH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 221 632, www.saifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

MENADŽMENTU HERCEGBOSANSKOG KANTONA

IZVJEŠĆE REVIZORA

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća proračunskih korisnika Hercegbosanskog kantona iskazanih na stranicama 1 do 32 na dan 31.12.2002. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment revidiranih proračunskih korisnika Hercegbosanskog kantona. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili, temeljem ovlaštenja u suglasnosti sa Zakonom o reviziji ("Službene novine FBiH", 48/99), a sukladno sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruži razumno uvjerenje da li ima u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u suglasnosti sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza, koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primijenjenih računovodstvenih načela vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća. Vjerujemo da je provedena revizija pouzdani osnov za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon obavljene revizije proračunskih korisnika Hercegbosanskog kantona iskazujemo mišljenja pojedinačno za svakog korisnika kako slijedi skrećemo pažnju na slijedeće:

Proračunski korisnik

Proračunski korisnik	Mišljenje
- Proračun Hercegbosanskog kantona	negativno
- Ministarstvo gospodarstva	negativno
- Agencija za privatizaciju	negativno
- Uprava za pitanje branitelja i stradalnika domovinskog rata (HVO-a)	negativno
- Skupština Hercegbosanskog kantona	uvjetno
- Stručne službe Vlade	uvjetno
- Ministarstvo financija	uvjetno
- Ministarstvo rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih	uvjetno
- Ministarstvo unutarnjih poslova	uvjetno
- Ministarstvo graditeljstva, obnove prostornog uređenja i zaštite okoliša	uvjetno
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	uvjetno
- Ministarstvo znanosti, prosvjete kulture i športa	uvjetno

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

IZVJEŠĆE

O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA PRORAČUNSKIH KORISNIKA HERCEGBOSANSKOG KANTONA NA DAN 31.12. 2002. GODINE

1 UVOD

Na osnovu ovlaštenja u suglasnosti sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna FBiH obavljena je revizija finacijskih izvješća ministarstava i Proračuna za 2002 godinu Hercegbosanskog Kantona kao i izvršenje finacijskih transakcija uključujući i usklađenost sa zakonskim propisima.

Reviziju smo vršili sa privremenim prekidima u periodu od 01. 09.- 05. 09. 2003. godine i nastavljena 15. 09.- 19. 09. 2003. godine u prostorijama Hercegbosanskog kantona u Livnu i Tomislavgradu u prisustvu ovlaštenih predstavnika.

Reviziju su obavili revizori Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH:

- Hajra Imširović,
- Jadranka Novak.

2 OPĆI PODACI

Hercegbosanski kanton je Federalna jedinica Federacije, koja obuhvata općine: Bosansko Grahovo, Glamoč, Drvar, Livno, Tomislavgrad i Kupres.

Kanton je nadležan u svim oblastima koja nisu Ustavom Federacije izričito povjerene federalnoj vlasti, a posebno:

- a) donošenje i provođenje propisa u okviru utvrdene ekonomske politike, za podsticanje privrednog i ekonomskog razvoja;
- b) Financiranje djelatnosti kantonalne vlasti ili djelatnosti pod nadležnošću kantonalne vlasti.

Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu kantonalne uprave, osnovana su kantonalna tijela uprave i upravne organizacije za obavljanje upravnih, stručnih i drugih poslova u okviru ovlasti Kantona.

Kantonalna ministarstva su:

- Ministarstvo unutarnjih poslova
- Ministarstvo financija
- Ministarstvo pravosuđa i uprave
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo društvenih djelatnosti
- Ministarstvo obnove i razvitka
- Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
- Ministarstvo rada, socijalne skrbi i prognanih

Izvršnu vlast u Kantonu obavlja Vlada. Na razini Kantona postojao je Ured Župana koji je vršio svoju funkciju do travnja 2003. godine, odnosno do donošenja odluke od strane visokog predstavnika kojom se gase funkcije Župana na Kantonima.

Sredstva za rad Kantona se osiguravaju u Kantonalnom proračunu prikupljanjem javnih prihoda u suglasnosti sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području Kantona.

Ukupan broj stanovništva u Kantonu u 2002. godini bio je 81.365, a uposlenih je bilo 9761 a od toga je u administraciji 1605. Učešće administracije u ukupnom broju zaposlenih je 17,50 %.

Prosječna plaća na nivou Kantona u prosincu 2002. godine bila je 417,51 KM a prosječna plaća administracije 507,64 KM ili 21,59% veća od prosjeka Kantona.

3 CILJ REVIZIJE

Cilj revizije je:

- Da se ispituju računi i finansijska izvješća Kantona kako bi se steklo uvjerenje da su isti u svim značajnim iznosima realno i objektivno predstavljeni, cjeloviti i valjani, da su sve radnje oko utroška javnog novca pravilno poduzete, dovršene, plaćene i registrirane kao i usuglašene sa važećom regulativom.
- Da se isplate javnih rashoda i korištenje javnih prihoda vrše po odgovarajućem ovlaštenju i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.
- Ocjena računovodstvenog sistema, a posebno ocjena internih kontrola, da li su sposobne za otkrivanje značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima.
- Dati preporuke za dalji rad sa naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava.

4 OBIM REVIZIJE

Od ukupno utrošenih sredstava proračunskih korisnika u 2002. godini 30.328.440,00 KM, revidirano je 17.100.000,00 KM što znači da je revizijom obuhvaćeno 56,38% utrošenih proračunskih sredstava na nivou Kantona.

5 PREGLED MIŠLJENJA REVIZIJE

Prema izvješćima o izvršenoj reviziji dana su slijedeća mišljenja tima za reviziju:

- Uvjetno	8 korisnika
- Negativno	4 korisnika
- Ukupno revidirano	12 korisnika

Značenje pojedinih pojmova

- Uvjetno mišljenje se daje kada se revizor ne slaže ili kada postoji sumnja o jednoj ili više pozicija u finansijskim izvješćima koji su značajni, ali nisu bitni za razumijevanje finansijskih izvješća.
- Negativno mišljenje se daje kada revizor nije u mogućnosti oblikovati mišljenje u pogledu finansijskih izvješća uzimajući ih u cjelini zbog neslaganja koje je tako bitno da ono ugrožava prezentirano stanje. Ovo mišljenje jasno ukazuje da finansijska izvješća nisu fer iskazana gdje se navode jasno sažeto sva pitanja neslaganja.

6 ZAKLJUČNA KONSTATIRANJA

Sumirajući rezultate finansijskog poslovanja proračunskih korisnika Hercegbosanskog kantona za 2002 godinu i prezentiranih nalaza utvrđeno je da su u poslovanju proračunskih korisnika prisutni značajni nedostaci, koji su evidentirani u nalazima i temeljem kojih su određene preporuke, a u svrhu eliminiranja evidentiranih grešaka.

Revizijom je utvrđeno da preporuke tima revizije iz 2001. godine nisu ispoštovane tako da se u dvije revidirane godine zaredom ponavljaju identične greške. Tim za reviziju je utvrdio da se nije provodio Zakon o proračunu u dijelu poštovanja rokova za izradu i donošenje proračuna, i dijelu donošenja tromjesečnih planova prihoda i rashoda na temelju koji se izvršava Proračun.

Također je utvrđeno da se nije dosljedno provodio Zakon o izvršenju proračuna, tekući transferi korišteni su bez konkretnih programa, odluka, projekata, nije se obavljao računovodstveni nadzor nad finansijskim, materijalnim i računovodstvenim poslovima korisnika Proračuna, te nad zakonitošću i svrsishodnošću uporabe proračunskih sredstava. Zatim je utvrđeno da se nije primjenjivao Zakon o riznici u FBiH u dijelu donošenja posebnog akta kojim se utvrđuje procedura

povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda. Isto tako utvrđeno je da se kod većeg broja korisnika, obračun i isplata plaća, nije vršila u suglasnosti sa Odlukom o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u Kantonu.

Evidentirano je da veći broj proračunskih korisnika nije primjenjivalo Naputak za isplatu s jedinstvenog računa riznice u dijelu dostavljanja zahtjeva za isplatu na utvrđenim obrascima (ZIR 1, ZIR 2) sa potrebnim podacima za plaće djelatnika, isplatu naknada djelatnika (topli obrok, prijevoz, dnevnice, naknade, ostalih troškova uposlenika) i sredstava za isplate prema dobavljačima. Sredstva ostvarena prodajom poduzeća i banki na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine iz nadležnosti kantonalne agencije, nisu u cijelosti prenesena, izuzimajući sredstva namijenjena za sopstveno financiranje Agencije za privatizaciju, na (ESCROW) račun Federacije i (ESCROW) račun Kantona.

U većem broju slučajeva nije se primjenjivala Uredba o postupku nabavke robe, usluge i ustupanja radova.

Utvrđeno je da se nije primjenjivao Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH u dijelu popisa, kojim se utvrđuje stvarno stanje stvari, materijalnih i sličnih prava, potraživanja i obaveza proračuna i proračunskih korisnika.

U toku postupka revizije utvrđeni su nedostaci upravne i računovodstvene interne kontrole, nad odobrenim finansijskim planovima, naplatama prihoda i primitaka, proračunskim izdacima i isplatama, nad postupkom nabavke, a što je prouzrokovalo trošenje sredstava koja nisu predviđena Proračunom, neevidentiranje kao i pogrešno evidentiranje poslovnih transakcija. Vlastiti prihodi nisu se vraćali u Proračun, kao i neblagovremeno dobivanje informacija a u svrhu donošenja pravilnih i odgovarajućih odluka.

Nedostaci i nepravilnosti proračunskih korisnika sadržani su u pojedinačnim nalazima po korisnicima.

7 SPECIFIČNI NALAZI PO KORISNICIMA

U ovom poglavlju se navode značajni nalazi preporuke i mišljenje po revidiranom korisniku za 2002. godinu.

7.1 PRORAČUN HERCEGBOSANSKOG KANTONA

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije prema nalazima i preporukama skrećemo pažnju:

- Način vođenja glavne knjige na razini Kantona ne osigurava evidenciju stanja i promjena imovine, obveza i potraživanja, u suglasnosti sa Zakonom o riznici u FBiH.
- Proračunska sredstva nisu trošena u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.
- Rashodi, po osnovu izvršenog storniranja poreza i doprinosa na plaću su manje iskazani u iznosu od 6.579.085,00 KM.
- Vlada Hercegbosanskog kantona nije poštovala Zakon o izvršenju proračuna za 2002. godinu u dijelu donošenja programa i kriterija za dodjelu grantova.
- Na razini Kantona donesena je Uredba o uvođenju poreza na obrazovanje i kulturu, što je u suprotnosti sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH i financiranju FBiH.
- Porezi i doprinosi na plaću nisu se obračunavali i uplaćivali u suglasnosti sa Zakonom o porezu na plaću i Zakonom o doprinosu.

Po našem mišljenju zbog naprijed navedenih učinaka, finansijska izvješća *ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Proračuna Hercegbosanskog kantona.*

NALAZI:

Revizijom je utvrđeno da su sačinjena konsolidirana finansijska izvješća za 2002. godinu na razini Kantona, a na osnovu dostavljenih finansijskih izvješća svih proračunskih korisnika.

Rebalans Proračuna za 2002. godinu nije vršen, iako je postojao pravni osnov suglasno Zakonu o proračunu Hercegbosanskog kantona.

Izvršenje proračuna

U tijeku 2002. godine usvojeno je izvršenje proračuna i to prihoda u iznosu od 28.581.985,00 KM, rashoda u iznosu od 30.328.440,00 KM i tekućeg deficita od 1.746.455,00 KM

Prihodi

Ukupni prihodi i primici u Kantonu za 2002. godinu iskazani su **28.581.985,00 KM** što je u odnosu na Plan proračuna od **42.426.400,00 KM** daju indeks 67,37%

Javni prihodi na nivou Kantona ostvarivani su sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda Kantona. Ukupna bruto naplata javnih prihoda na depozitnom računu Kantona ostvarena je u iznosu od **30.556.717,02 KM**.

U tijeku 2002. godine izvršeno je povrata javnih prihoda, poreskim obveznicima u iznosu 49.202,01 KM po osnovu rješenja Porezne uprave (kojim je utvrđena pogrešna uplata, a na osnovu kojeg je Ministarstvo financija donosilo rješenje o povratu utvrđenog iznosa). Po odbitku vraćenih javnih sredstava vršilo se raspoređivanje javnih prihoda po korisnicima i izvješćivanje korisnika o istim prema slijedećem rasporedu:

Federalni proračun	176.896,42 KM
Kantonalni proračun	22.631.414,11 KM
Općinski proračun	7.411.237,37 KM
JP vodno područje sliva rijeka Jadranskog mora	287.967,11 KM

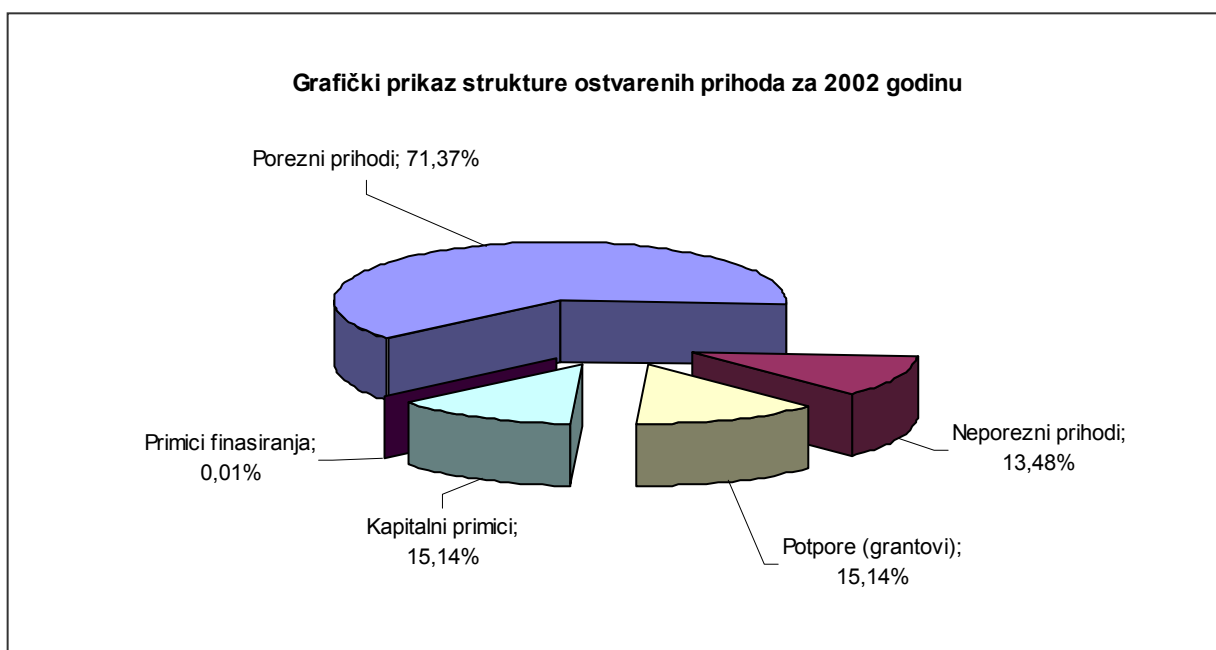
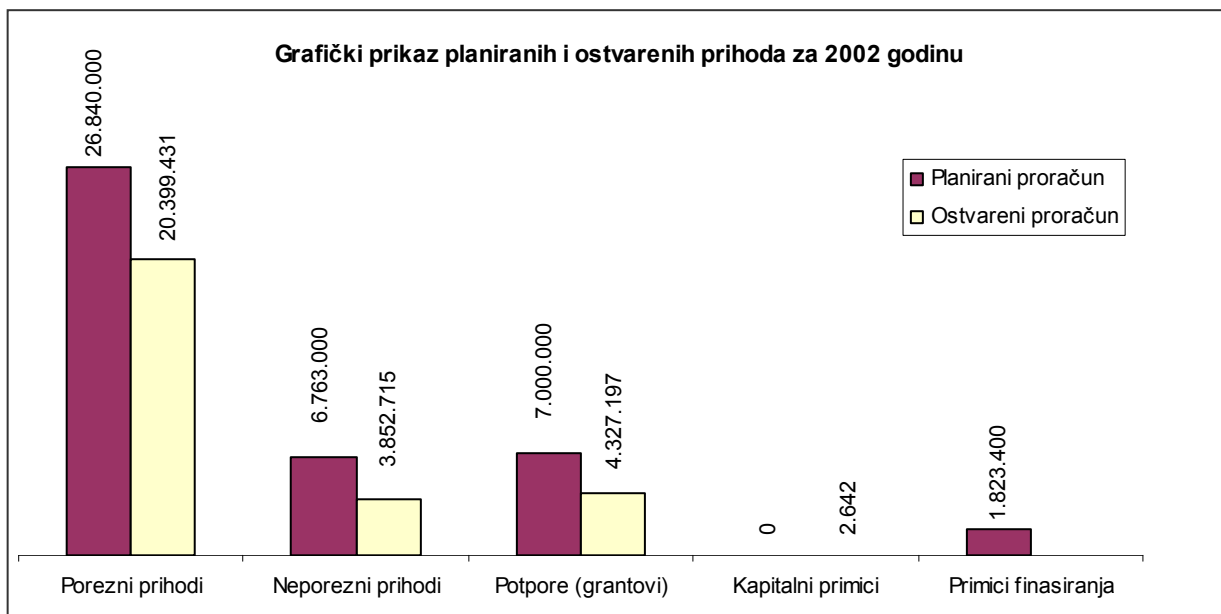
Utvrđeno je da se knjigovodstveno ne vode sredstva na depozitnom računu već se samo vodi evidencija raspodjele javnih prihoda na korisnike kroz obrazac B2. Uvidom u B2 obrazac sa 31. 12. 02. godine i usporedbom sa bruto bilancom Proračuna, utvrđeno je da u navedenom obrascu nije evidentirana pozicija tekuće potpore od ostale razine vlasti, što ukazuje da se potpore nisu doznacavale na račun javnih prihoda već direktno na transakcijski račun Proračuna, **što nije u suglasnosti sa Pravilnikom o načinu uplate javnih prihoda proračuna i vanproračunskih fondova na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.**

Sredstva u iznosu od 22.631.414,11 KM. koja po Zakonu o pripadnosti javnih prihoda pripadaju Kantonalnom proračunu su sa depozitnog računa prenesena na transakcijski račun Kantona.

Revizijom je utvrđeno da je Agencija za privatizaciju iskazala vlastite prihode u iznosu od **216.562,00 KM koji se nisu u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Kantona vraćali u Proračun.**

U slijedećoj tabeli dat je pregled planiranih i ostvarenih prihoda

Red. broj	OPIS	Planirani proračun za 2002.	Ostvareni proračun 2002.	Indeks
	A Porezni prihodi	26.840.000	20.399.431	76,00
1	Porez na dobit pojed. i pod.uzeća	650.000	457.484	70,38
2	Porez na plaću i radnu snagu	2.450.000	1.508.316	61,56
3	Porez na imovinu	1.220.000	322.635	26,45
4	Porez na promet proi. i usluga	16.020.000	13.978.153	87,25
5	Ostali porezi	6.500.000	4.132.843	63,58
	B Neporezni prihodi	6.763.000	3.852.715	56,97
1.	Prih. od pod. aktivn. i imovine i prih. od poz. tečajnih razlika	3.000.000	168.202	5,60
2	Naknade i pristojbe od pružanja javnih usluga	3.513.000	3.165.396	90,11
3	Novčane kazne	250.000	519.117	208,0
	C Potpore (grantovi)	7.000.000	4.327.197	62,00
1	Tekuće potp.od ostlih nivoa vlasti	7.000.000	4.327.197	62,00
	D Kapitalni primici	-	2.642	
	UKUPNO (A+B+C+D)	40.603.000	28.581.985	70,39
1.	F.Primici finasiranja	1.823.400		
	Dugoročni krediti izajmovi	1.823.400		
	UKUPNO (A+B+C+D+F)	42.426.400	28.581.985	67,37

U strukturi ukupno ostvarenih prihoda, porezni prihodi iznose 20.399.431,00 KM. u odnosu na Plan 26.840.000,00 izvršeni su sa 76%.

U strukturi poreznih prihoda, porez na promet proizvoda i usluga ostvaren je sa indeksom 87,25%. U okviru poreza na promet proizvoda i usluga, najveću stavku u izvršenju plana poreza na promet proizvoda i usluga nalazi se na vrsti prihoda – poreza na promet duhana i duhanskih preradevina.

Neporezni prihodi su ostvareni od 3.852.715,00 KM i manji su u odnosu na planirana sredstva za 2.910.285,00 KM ili 43,03%

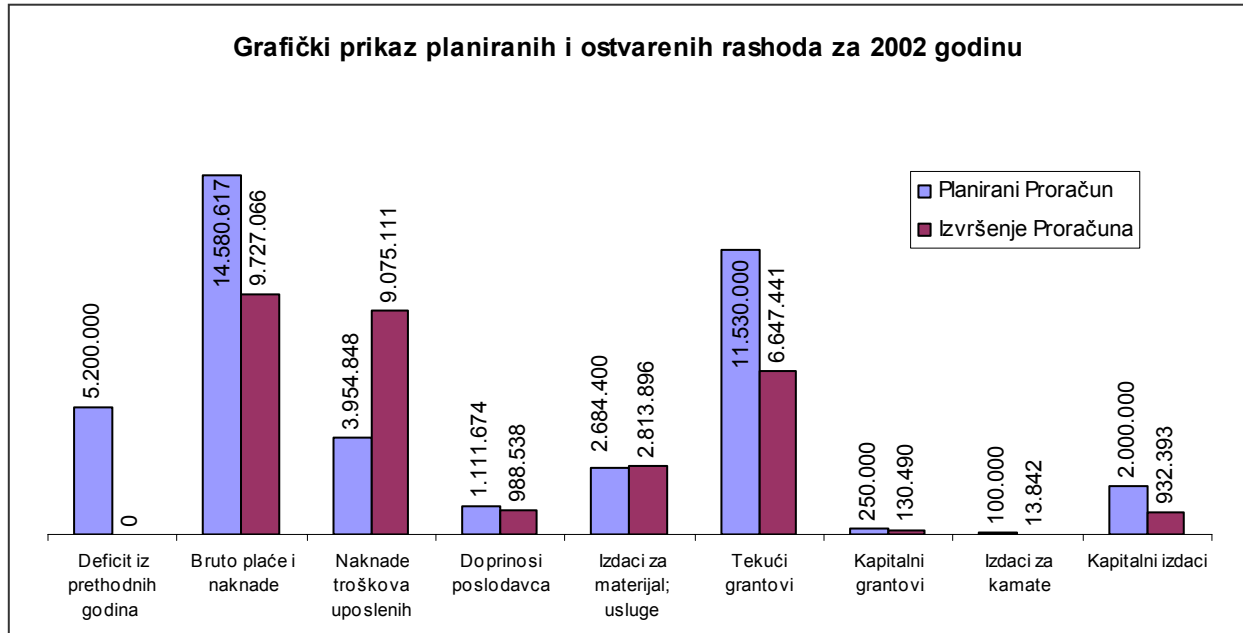
Planom Proračuna za tekuće potpore predviđeno je 7.000.000,00 KM, a ostvarena sredstva za ove namjene iznose 4.327.197,00 KM, manje u odnosu na plan za 2.672.803,00 KM. Najveći iznos u ovoj stavci su potpore od Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine doznačene direktno na račun Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane i iznose 2.775.249,00 KM, zatim potpora u iznosu od 1.000.000,00 KM čiji osnov doznačavanja nije prezentiran timu revizije, te novčane potpore u iznosu od 321.429,00 KM temeljem izvođenja završnih građevinskih radova za izgradnju stanova

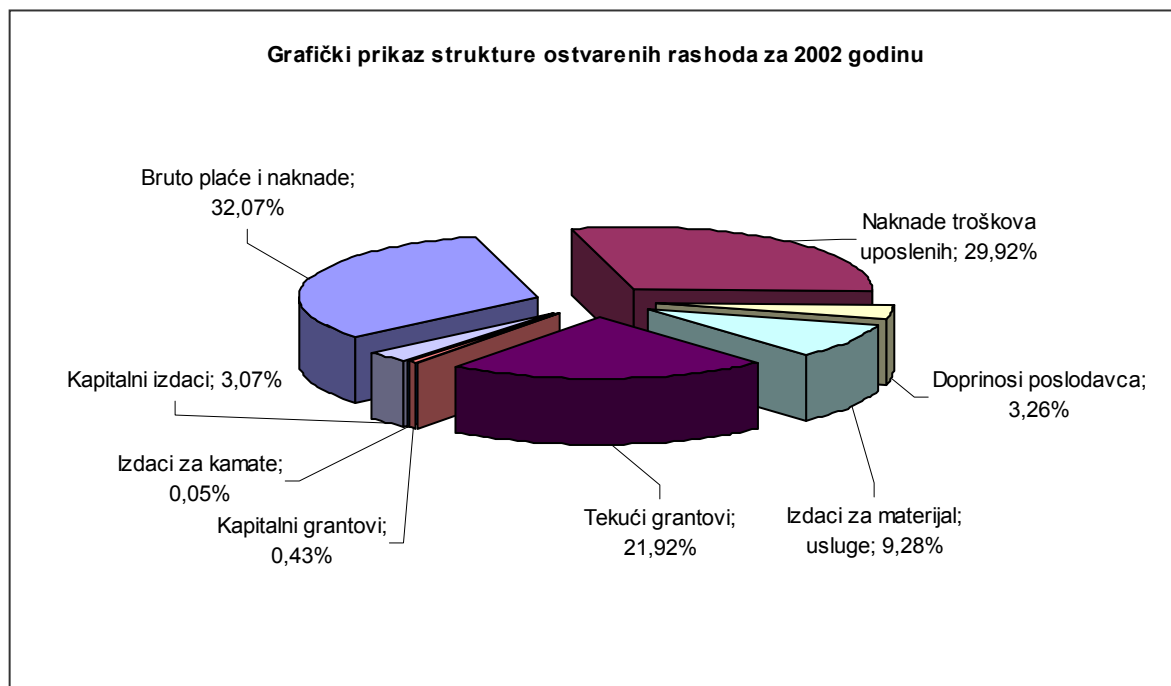
braniteljima i stradalnicima domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane i 94.000,00 KM temeljem premija iz Proračuna Federacije. Novčane potpore u iznosu od 60.000,00 KM primljene su od Javnog poduzeća "Šume" Kupres i potpore iz inozemstva-Republike Hrvatske iznos od 76.496,98 KM za Osnovnu školu Kupres.

Rashodi

Na dan 31. 12. 2002. godine iskazani su ukupni rashodi i izdaci Proračuna Hercegbosanskog kantona u iznosu od 30.328.777,00 KM. Struktura ostvarenih rashoda i izdataka je slijedeća:

R/b	O p i s	Proračun za 2002. godinu	Izvršenje Proračuna za 2002. god.	Indeks 4/5
1	2	3	4	5
Ukupni izdaci I+II+Deficit iz pret.god.		42.426.000	-	-
Deficit iz prethodnih godina		5.200.000	-	-
Ukupni izdaci I+II		37.226.400	30.328.777	81,47
I Tekući izdaci		35.226.400	29.396.384	83,45
Plaće i naknade		19.647.139	18.802.177	95,70
1.	Bruto plaće i naknade	14.580.617	9.727.066	66,71
2.	Naknade troškova uposlenih	3.954.848	9.075.111	229,47
3.	Doprinosi poslodavca	1.111.674	988.538	88,96
4.	Izdaci za materijal; usluge	2.684.400	2.813.896	104,82
5.	Tekući grantovi	11.530.000	6.647.441	57,65
6.	Kapitalni grantovi	250.000	130.490	52,20
7.	Izdaci za kamate	100.000	13.842	13,84
II Kapitalni izdaci		2.000.000	932.393	46,61

Obzirom da su prihodi iskazani u iznosu 28.581.985,00 KM, a rashodi od 30.328.777,00 KM Kanton je iskazao tekući deficit u iznosu 1.746.792,00 KM, a ukupno deficit iskazan je u iznosu od 6.921.836,00 KM.

U strukturi ukupnih tekućih rashoda - izdataka najveću stavku čine plaće i naknade uposlenih i iskazane su u iznosu od **18.802.177,00 KM** ili 95,70% od Plana proračuna. Bruto plaće i naknade ostvarene su u iznosu od **9.727.066,00 KM** i u odnosu na planirani iznos od **14.580.617,00 KM** ostvareni su sa 66,71%. Uvidom u obračun plaća utvrđeno je da je izvršen obračun poreza i doprinosa na punu plaću, a iznos obračunatih poreza i doprinosa iznad 300,00 KM storniran je sa rashoda i preknjižen na konto kratkoročnih razgraničenja, što je istovremeno uticalo na smanjenje rashoda iskazanih u ukupnom iznosu 6.578.085,00 KM i umanjenje sredstava-doprinosa kao osnovnih instrumenata za financiranje obaveznog mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti, što nije u suglasnosti sa Zakonom o doprinosima, Zakonom o porezima na plaću Uredbom o računovodstvu proračuna/budžeta u FBiH, kao i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Vlada Hercegbosanskog kantona donijela je Uredbu o porezu na obrazovanje i kulturu kojom se utvrđuje obveza obračuna i uplate poreza na neto plaću i primanja koja se izjednačavaju s plaćom po stopi od 15%, što nije suglasno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH i financiranje FBiH.

Naknade troškova uposlenih iskazane su u iznosu od 9.075.111 KM i u odnosu na plan su veći za 129,47% iz razloga što su, neto plaće preko 300,00 KM stornirane sa pozicije bruto plaća i preknjižene na poziciju naknade troškova uposlenih. Revizorskom timu nije predočena relevantna dokumentacija koja bi potvrdila svrhu i osnovanost provedenog preknjižavanja. Zbog svega navedenog ocjena je revizorskog tima da ovakva način knjiženja obračunatih i isplaćenih plaća, nije u suglasnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i da ima uticaja u odnosu na uposlene-osiguranike, kod ostvriavanja prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja u dijelu utvrđivanja mirovinskog osnova, za obračun mirovine.

Planirani izdaci za materijal i usluge iznosili su **2.684.400,00 KM**, a iskazani su u iznosu od **2.813.896,00 KM**, što je za **4,82 %** više od Plana.

Pozicija	Planirano	Ostvareno	indeks
Putni troškovi	120.800,00	84.509,00	69,96
Izdaci za energiju	283.900,00	409.690,00	144,31
Izdaci za kom. usluge	368.800,00	415.735,00	112,73
Nabavka materijala	470.800,00	487.229,00	103,49
Izdaci za usluge prevozi goriva	441.800,00	354.809,00	80,31
Unajmljivanje imovine	11.000,00	30.449,00	277,00
Izdaci za teku. održavanje	240.000,00	261.684,00	109,00
Izdaci osi. i bank. usluge	65.100,00	91.020,00	139,82
Ugovorene usluge	682.100,00	678.771,00	99,52
Ukupno	2.684.400,00	2.813.896,00	104,82

Vidljivo je da su sve pozicije materijalnih troškova izuzev putnih troškova, usluga prijevoza i goriva i ugovorenih usluga ostvarene sa indeksom većim od 100.

Nabavka materijala odnosila se na izdatke za uredski materijal, obrasce i papir, kompjuterski materijal, materijal za čišćenje i slično. U toku 2002. godine ovi izdaci su ostvareni u iznosu većem za 3.49% u odnosu na planirane. **U okviru ovih izdataka skrećemo pažnju na nedosljednu primjenu Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

U okviru ove pozicije utvrđeno je da su iskazani izdaci od 116.884,00 KM, novčane stimulacije djelatnicima Kantonalnog poreznog ureda Tomislavgrad, temeljem Odluke Vlada Hercegbosanskog kantona o novčanom prijenosu sredstava na račun kantonalnog poreznog ureda svakog mjeseca u iznosu od 7.000,00 KM ukoliko naplata neto prihoda bude iznosila 1.800.000,00 KM. Temeljem iste, zaključen je ugovor između Kantonalnog poreznog ureda i Vlade Hercegbosanskog kantona o reguliranju visine za poslove evidentiranja, nadzora i naplate javnih prihoda za Kanton. Istim ugovorom utvrđeno je da će Kantonalni porezni ured, svakog mjeseca donositi Odluku–Zaključak o načinu raspodjele sredstava dobivenih temeljem zaključenog ugovora. Metodom uzorka izvršen je uvid u ispostavljeni (Zaključka za rujan 2002. godine) kojeg je pratio spisak visine uplata za djelatnike porezne uprave za banke i fakture za plaćanje, sa nazivom dobavljača i uplatnim računima tj. plaćanje koje treba da izvrši Vlada u ime Kantonalne porezne uprave, a temeljem dogovora u naprijed navedenom ugovoru. S tim u vezi tim revizije cijeni da nije bilo osnova zaključenju ovakve vrste ugovora iz razloga što je kontrola i ubiranje prihoda redovna registrirana djelatnost Porezne uprave.

Izdaci za ugovorene usluge U okviru ovih izdataka značajnu stavku čine usluge reprezentacije, koje su najznačajnije kod Skupštine kantona i iznose **33.482,00 KM, MUP- 19.631,00 KM, Stručnih službi vlade 22.518,00 KM.** Timu revizije nisu predočena pravila utroška sredstava za reprezentaciju.

Tekući grantovi iskazani su u iznosu od **6.647.441,00 KM,** što su u odnosu na Plan od **11.580.000,00** manji za **4.932.559,00 KM.**

Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da isplatu grantova nije pratila odluka Vlade, programi i kriteriji doneseni od strane Vlade.

Temeljem uzorka, uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da u okviru iskazanih tekućih grantova iznos od 419.500,00 KM evidentiran na poziciji kapitalni grantovi neprofitnim organizacijama, a odnosi se na transfere za financiranje zajedničkih institucija Sveučilište Mostar, Studenski centar Mostar. Transfer se vršio temeljem Odluka Vlade, bez utvrđenih programa i kriterija.

Iznos od 480. 580,00 KM koji direktno prebačen izvođačima ugovorenih radova za izgradnja stanova za stradalnike domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane, obitelji poginulih branitelja domovinskog rata (HVO-a). Timu revizije dana je na uvid samo Odluka o dodjeli stanova i to u trajno vlasništvo, koja je ovjerena samo od strane Komisije za provođenje postupka o dodjeli stanova hrvatskim vojnim invalidima i članovima obitelji poginulog, umrlog zatočenog ili nestalog branitelja HVO-a. Sva druga dokumentacija vezana za ostvarenje prava na stambeno zbrinjavanje, kao i dokumentacija provedenog postupka o utvrđivanju mjerila kriterija vrsta stambenog zbrinjavanja, nije dana na uvid timu revizije.

Izdaci za kamate prema knjigovodstvenoj evidenciji kamate su iskazane u ukupnom iznosu od 13.842,00 KM, a odnose se na:

- Ugovore o kratkoročnom kreditu zaključeni između LT Komercijalne banke d.d. Livno i Kantonalnog ministarstva financija u ukupnom iznosu od 800.000,00 KM i
- kamate po osnovu Odluke Vlade o preuzimanju obveza Ministarstva poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva nastalih na temelju bankovnih garancija.

Stalna sredstva na dan 31.12. 2002. godine iskazano je stanje stalnih sredstava u iznosu od 12.496.044,00 KM.

Važno je istaknuti da jedan dio proračunskih korisnika nije izvršio popis stalnih sredstava na dan 31.12. 2002, dok je dio korisnika izvršio samo naturalni popis, bez iskazivanja stanja po popisu, stanja po knjigama, cijene i obračunate amortizacije. **Zbog ograničenog, nepotpunog izvršenog popisa i neusklađenosti stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava iskazanih u financijskim izvješćima.**

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 6.578.085,00 KM odnose se na stornirane poreze i doprinose na plaću iznad 300,00 KM sa troškova i knjiženje istih na poziciju kratkoročnih razgraničenja, **što nije u suglasnosti sa Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, po kome se rashodi priznaju u obračunskom periodu u kome je obveza za plaćanje nastala, bez obzira kada je izvršeno i samo plaćanje.**

Kratkoročne obaveze i razgraničenja Ukupno neizmirene kratkoročne obaveze i razgraničenja na dan 31.12. 2002. godine iskazane su u iznosu od 15.373.392,00 KM, a sastoje se od:

- Obveze prema dobavljačima i dio obveza prema porezima i doprinosima	4.672.468,00 KM
- Kratkoročni krediti i zajmovi	250.000,00 KM
- Obveze prema djelatnicima	10.040.421,00 KM
- Kratkoročna razgraničenja	410.503,00 KM

Obveze prema dobavljačima predstavljaju stvorene, a neizmirene obveze iz 2002. godine i ranijih godina i obveze za poreze i doprinose na plaće iz 2001. i iz 2002. god.

Kratkoročni krediti odnose se na pozajmice iz 1998. godine od Zapadnohercegovačkog kantona u iznosu od 150.000,00 KM i Hercegovačkoneretvanskog kantona u iznosu od 100.000,00 KM. Revizorskom timu nije prezentiran osnov uzimanja pozajmice.

Obveze prema djelatnicima odnose se na ukalkulirane neisplaćene plaće za 2002. godinu i ostale naknade uposlenih iz 2001. godine i 2002, kao i neizmirene obveze prema porezima i doprinosima iz 2001. i 2002. godine

Dugoročne obveze Iskazane su u iznosu od 197.380,00 KM i odnose se na obveze Ministarstva unutarnjih poslova po osnovu nabavke stalnih sredstava (motornih vozila).

Preporuka menadžmentu

- Usmjeravati vlastite prihode, kao i potpore od drugih nivoa vlasti na jedinstveni račun riznice Kantona, sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona i Pravilniku o načinu uplate javnih prihoda proračuna i vanproračunskih fondova na teritoriji FBiH.
- Obzirom na neostvarenje planiranih prihoda poduzete aktivnosti na intenzivnijem prikupljanju javnih prihoda od strane institucija Kantona.
- Planirati Proračun na principu realnosti.
- U skladu sa računovodstvenim standardima vršiti knjigovodstveno iskazivanje depozitnog računa.
- Tekuće i kapitalne grantove koristiti u sukladno utvrđenim programima i kriterijima Vlade kantona.
- U potpunosti primjenjivati Uredbu o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova.
- Prilikom doznačavanja sredstava po osnovu tekućih grantova vršiti kontrolu zahtjeva, kao i cjelokupne dokumentacije vezane za ostvarivanje prava-tekućeg granta.
- Proračunska sredstva koristiti za namjene određene u proračunu i to do visine utvrđene u posebnoj dijelu proračuna.

- Svi izdaci moraju biti utvrđeni u proračunu i uravnoteženi s prihodima i primicima.
- Da se poštuje načelo modifikovanog nastanka događaja, odnosno da se rashodi priznaju o obračunskom periodu u kome je obveza za plaćanje nastala neovisno kada je izvršeno plaćanje.
- Da se obračun poreza i doprinosa na plaću vrši sukladno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima.

7.2 SKUPŠTINA HERCEGBOSANSKOG KANTONA

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Skupštine Hercegbosanskog Kantona utvrđeno je sljedeće:

- Nije se provodila Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova.
- Na naknade skupštinskim zastupnicima, nije se obračunavao i uplaćivao porez na dodatna primanja izvan redovnog rada.

Po našem mišljenju *osim navedenog finansijska izvješća daju istinit i fer prikaz o finansijskom položaju Skupštine Hercegbosanskog kantona za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1.

Ukupno ostvareni prihodi za 2002. godinu. Skupštine Hercegbosanskog kantona iskazani su u iznosu 336.397,00 KM i u odnosu na plan manji su za 101.764,00 KM ili 23,22%

Nalaz 2.

Ukupno iskazani rashodi i izdaci Skupštine Hercegbosanskog kantona, iskazani su u iznosu 343.053,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 95.108,00 KM ili 21,71%.

Nalaz 3.

Naknade skupštinskim zastupnicima iskazane su u iznosu od 60.700,00 KM. Isplate su se vršile temeljem Odluke o naknadi materijalnih troškova zastupnika Skupštine Hercegbosanskog kantona u obavljanju zastupničke dužnosti u mjesečnim iznosima 300,00 KM i 100,00 KM po svakoj održanoj sjednici. **Na ove naknade nisu se sukladno Zakonu o porezu na plaću obračunavali i plaćali porezi na dodatna primanja izvan redovnog rada.**

Temeljem uzorka, naknada za privremene i povremene poslove utvrđeno je da se naknada isplaćivala temeljem **zaključenog ugovora sa uposlenim, odnosno temeljem ugovorenih poslova koji nisu imali karakter privremenih i povremenih poslova već su poslovi koji su trajali duže od 60 dana, odnosno koji su se izvodili tijekom cijele godine i temeljem koji su se primale naknade tijekom godine, a što nije u suglasnosti sa zakonom o radnim odnosima.**

Nalaz 4.

Ne postoje pisana pravila o upotrebi, korištenju automobila i evidentiranju potrošenog goriva. Isplate po fakturama dobavljača za utrošak goriva nije pratila odgovarajuća evidencija, odnosno podaci o pravdanju utroška goriva. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da zbog velike potrošnje goriva iskazano prekoračenje na poziciji izdaci za prijevoz i gorivo za 75%. Također je utvrđeno da se kod nabavke goriva nije primjenjivala Uredba o postupku nabavke robe, usluga i ustupanju radova.

Nisu donesena pravilautroška sredstava za reprezentaciju, a troškovi reprezentacije iskazani su u iznosu od 33.482,00 KM.

Nalaz 5.

Skupština je iskazala obveze u iznosu od 183.003,00 KM, a odnose se na:

- obveze prema djelatnicima za neizmirene plaće i naknade u iznosu od 51.494,00 KM
- obveze prema dobavljačima i obveze prema djelatnicima po osnovu poreza i doprinosima iz 2001. i 2002. godine u iznosu od 131.509,00 KM.

Preporuke menadžmentu:

- **Dosljedno primjenjivati Uredbu o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova**
- **Sačiniti pravila utroška sredstava za gorivo i reprezentaciju.**
- **Kod ugovaranja izvršenja privremeni i povremenih poslova poštovati Zakon o radu i Zakon o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u FBiH.**

7.3 STRUČNE SLUŽBE VLADE

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Stručnih službi Vlade, utvrđeno je slijedeće:

- **Sredstva proračuna nisu korištena u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.**
- **Nije se dosljedno provodila Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

Po našem mišljenju *osim konstatacija navedenih u prethodnim točkama, finansijska izvješća Stručnih službi Vlade daju istinit i fer prikaz o finansijskom poslovanju za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1

Ukupno ostvareni prihodi za 2002. godinu. Stručnih službi Vlade iskazani su u iznosu od 971.199,00 KM i u odnosu na plan manji su za 599.309,00 KM ili 38.16%.

Nalaz 2.

Ukupno iskazani rashodi i izdaci Stručnih službi Vlade iskazani su u iznosu od 999.864,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 570.644,00 KM ili 36,33%.

Učinjeni izdaci u iznosu od 184,361,00 KM na poziciji naknade uposlenih u odnosu na plan od 129.175,00 KM **viši su za 42,72%**. Zbog preknjižavanja neto plaća, kako smo naprijed naveli sa pozicije bruto plaća na poziciju naknada uposlenih. Izdaci za nabavku materijala također su iskazani u iznosu od 207.277,00 KM što su u odnosu na planirana sredstva od 110.000,00 KM **veći za 88,43%**, zbog prekomjernog trošenja sredstava iznad planom predviđenih. Temeljem uzorka kod izdataka za nabavku materijala utvrđeno je da u većem broju slučajeva nabavku materijala nije pratila narudžbenica, uz račun nedostaje otpremnica o prijemu robe. **Također je utvrđeno da se kod nabavke materijala, izboru najpovoljnijeg ponuđača pristupilo po osnovu pristigle dvije ponude, bez obnavljanja natječaja, što ukazuje da se nije dosljedno primjenjivala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

Nalaz 3.

Transfer političkim strankama u iznosu od 7.000,00 KM nije predviđen Planom, a izvršen je bez Odluka Vlade što nije sukladno Zakonu izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.

Nalaz 4.

Ukupno iskazane obveze Stručnih službi Vlade iznose 760.494,80 KM, a odnose se na :

- Na neizmirene obveze prema dobavljačima u iznosu od 430.507,84 KM
- Neizmirene obveze prema djelatnicima u iznosu 329.985,00 KM.

Preporuke menadžmentu:

- **Kod nabavke materijala i izvršenja usluga u potpunosti poštivati Uredbu o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**
- **Sredstva Proračuna koristiti samo za namjene određene u Proračunu i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.**

7.4 MINISTARSTVO FINACIJA

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Ministarstva financija utvrđeno je sljedeće:

- Sredstva proračuna nisu korištena u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.
- Obračun poreza i doprinosa na plaću nije vršen sukladno odredbama Zakona o porezu na plaću i Zakona o doprinosima.
- Nije donesen Pravilnik o plaćama.
- Popis stalnih sredstava nije izvršen u suglasnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
- Nije poštovana Uredba o postupku nabavke robe, usluga i ustupanju radova.
- Sadržaj donesenih akata mora biti utemeljena na važećim zakonskim propisima.

Po našem mišljenju *osim konstatacija navedenih u prethodnim točkama, finansijska izvješća Ministarstva financija daju istinit i fer prikaz o finansijskom poslovanju za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1

Ukupno prihodi Ministarstva financija za 2002. godinu iskazani su u iznosu od 280.998,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 121.619,00 KM ili 31,56%.

Nalaz 2

Rashodi i izdaci Ministarstva financija iskazni su u iznosu od 291.372,00 KM i u odnosu na plan manji su za 119.245,00 KM ili 29,00%.

Metodom uzorka, uvidom u rješenja o utvrđivanju vrijednosti koeficijenata za obračun plaća utvrđeno je da se obračun vršio po koeficijentima veće vrijednosti i isti nisu usuglašeni sa Odlukom o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i Proračuna općina u kantonu. Po usmenom obrazloženju nadležnog djelatnika nije donesen ni Pravilnik o plaćama.

Sa razine Ministarstva financija, donesen je akt-knjižna obavijest za sve proračunske korisnike sa sadržajem obračunavanja poreza i doprinosa na punu plaću, a iznos iznad 300,00 KM stornirati sa rashoda i knjižiti na kratkoročna razgraničenja, zatim neto plaću iznad 300,00 KM stornirati sa pozicije bruto plaća i knjižiti na naknade, čija provedba, odnosno sam sadržaj nije u suglasnosti sa Zakonom o porezu na plaću, Zakonom o doprinosima, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Ukupno umanjeње troškova temeljem naprijed navedenog akta iskazano je u iznosu od 152.651,00 KM, a na poziciji naknade troškova uposlenih izvršeno je prekoračenje u odnosu na Plan za 102,73%.

Nalaz 3

Kod nabavke materijala za popravku i održavanje zgrada i opreme, revizorskom timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je izvršen odabir najpovoljnijeg ponuđača.

Nalaz 4.

U bilanci stanja iskazana je vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 21.098,00 KM čija je nabavna vrijednost 25.441,00 KM, a ispravka vrijednosti 4.343,00 KM.

Izvršen je uvid u segmente vezane za popis stalnih sredstava, knjiženje viškova i manjkova, nabavku stalnih sredstava, kao i poštivanje Uredbe o postupku nabavke robe, usluge i ustupanju radova. **Utvrđeno je da je izvršen popis stalnih sredstava u naturalnim pokazateljima bez usaglašenja stvarnog stanja sa knjigovodstvenim, što ukazuje da popis nije izvršen u suglasnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.**

Nalaz 5.

Ministarstvo financija je iskazalo obveze u iznosu od 244.036,00 KM, a odnose se na obveze prema:

- Djelatnicima u iznosu od 72.552,00 KM i

- Obveze prema dobavljačima i neizmirenim porezima i doprinosima u ukupnom iznosu od 171.514,00 KM.

Preporuke menadžmentu:

- Kod nabavke materijala i izvršenja usluga u potpunosti primjenjivati Uredbu o postupku nabavke roba, usluga i ustupanja radova
- Popis stalnih sredstava vršiti u suglasnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u Federaciji Bosni i Hercegovini.
- Obračun i isplatu plaća vršiti u suglasnosti sa Zakonom o porezu na plaću i Zakonom o doprinosima.
- Donijeti pravilnik o plaćama
- Iskazivanje rashoda vršiti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.
- Kod donošenja akata-sadržaj istih treba biti u suglasnosti sa važećim zakonskim propisima.

7.5 MINISTARSTVO RADA, ZDRAVSTVA, SOCIJALNE SKRBI I PROGNAHNIH

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijski izvješća Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih za 2002. godinu utvrđeno je slijedeće:

- **Obračun i isplata skrbi po osnovu uzdržavanja nije vršena u suglasnosti sa Zakonom o socijalnoj skrbi.**
- **Sredstva Proračuna nisu korištena u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona..**
- **U finansijskim izvješćima manje su iskazani rashodi za iznos od 130.942,00 KM.**

Po našem mišljenju *osim konstatacija navedenih u prethodnim tačkama, finansijska izvješća Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih, daju istinit i fer prikaz o finansijskom poslovanju za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1.

Ukupno prihodi Ministarstva rada, zdravstva socijalne skrbi i prognanih za 2002. godinu iskazani su u iznosu od 997.198,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 64,52%.

Nalaz 2.

Ukupno iskazani rashodi i izdaci Ministarstva zdravstva socijalne skrbi i prognanih iskazani su u iznosu od 1.032.957,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 63,26%

Nalaz 3.

Potpore za socijalnu skrb ugroženih građana iskazane su u iznosu od 750.078,00 KM i

Predstavljaju značajan izdatak od ukupno iskazanih rashoda i izdataka Ministarstva rada, zdravstva, socijalne skrbi i prognanih i u odnosu na plan 660.000,00 KM više su za 13,65%

Revizijom je utvrđeno da korištenje potpora nije pratio program Vlade, kako je to propisano Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.

Ostvarenje ovog transfera vršilo se temeljem Zakona o socijalnoj skrbi, Odluke Vlade o visini osnovice za uzdržavanje i temeljem propisa o obiteljskim odnosima. Metodom uzorka u postupku revizije utvrđeno je da se visina skrbi za uzdržavanje isplaćivala u istom iznosu za sve korisnike ove vrste pomoći, odnosno timu revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su se pomoći za uzdržavanje obračunavale-utvrđivale u postotku od utvrđene osnovice, uzimajući u obzir sve zakonske elemente za utvrđivanje iste, tj. da li je korisnik samac ili je korisnik obitelj, zatim da je obračunati iznos skrbi povećan po osnovu radne nesposobnosti, a što sve ukazuje da se skrb po osnovu prava na uzdržavanje nije obračunavala i isplaćivala u suglasnosti sa Zakonom o socijalnoj skrbi.

Iz svega naprijed navedenog ocjena revizorskog tima je da u ostvarivanju izdatka-socijalne skrbi, nije funkcionirao sustav internih kontrola.

Nalaz 4.

Obračun poreza i doprinosa na plaću izvršen je na identičan način kako smo naprijed obrazložili, što nije sukladno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima. Na ovaj način rashodi su manje iskazani za 130.942,00 KM.

Nalaz 5

Ministarstvo rad zdravstva socijalne skrbi i prognanih je iskazalo obveze u iznosu od 305.841,00 KM, a odnose se na:

- obveze prema djelatnicima za neizmirene plaće i naknade u iznosu od 64.068,00 KM
- i obveze prema dobavljačima od 241.773,00 KM.

Preporuke menadžmentu:

- **Obračun i isplatu skrbi po osnovu prava na uzdržavanje vršiti u suglasnosti sa Zakonom o socijalnoj skrbi Hercegbosanskog kantona.**
- **Iskazivanje rashoda vršiti u suglasnosti sa Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.**
- **Ustrojiti sustav upravnih i računovodstvenih internih kontrola.**
- **Obračun poreza i doprinosa na plaću vršiti sukladno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima.**

7.6 MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Ministarstva gospodarstva utvrđeno je slijedeće.

- **Proračunska sredstva nisu korištena u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.**
- **Nije uspostavljen sustav upravne i računovodstvene interne kontrole u suglasnosti sa Zakonom o riznici FBiH.**
- **Nepoštivanje Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

Po našem mišljenju zbog naprijed navedenih učinaka, finansijska izvješća *ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Ministarstva gospodarstva za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1.

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 1.102.653, 00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 157.559,00 KM ili 12,50%.

Nalaz 2.

Ukupno iskazani rashodi i izdaci Ministarstva gospodarstva iskazani su u iznosu od 1.429.091,00 KM, što su u odnosu na plan veći za 153.893,00 KM ili 13,40%.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od **51.546,00 KM** što su u odnosu na plan veći za 22,73%.

U okviru ove pozicije značajna stavka je unajmljivanje prostora i zgrada u iznosu od 12.274,50 KM, i ista nije planirana proračunom. **Timu revizije nije predočena dokumentacija koja bi potvrdila da se provodio postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača.**

Nalaz 3

Metodom uzorka, uvidom u dokumentaciju-zaključenog ugovora o sanaciji lokalnih cesta, koje je zaključilo Ministarstvo sa izvođačem radova u vrijednosti od 360.000,00 KM, **timu revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se kod zaključenja ugovora ispoštovala u potpunosti Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

Nalaz 4.

U postupku revizije utvrđeno je da je stavka od 727.337,00 KM knjigovodstveno evidentirana kao kapitalni grant temeljem sklopljenih ugovora o održavanju i sanaciji kantonalnih i lokalnih cesta, a isti je planiran kao kapitalni izdatak.

Metodom uzorka izvršili smo uvid u ugovor o izvođenju radova na održavanju kantonalnih–regionalnih cesta Hercegbosanskog kantona. Predmet ugovora bili su radovi tekućeg održavanja cesta i radovi pojačanog održavanja cesta. Ugovorena vrijednost radova tekućeg održavanja iznosila je 85.000,00 KM a radovi pojačanog održavanja bi se izvodili po nalogu Naručitelja i plaćanje bi se vršilo na temelju stvarno izvršenih radova i po cjeniku kao sastavnom dijelu ovog ugovora. Ukupni izdaci po navedenom ugovoru su 258.731,00 KM. Timu revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su radovi pojačanog održavanja izvođeni, odnosno nije prezentiran nalog Naručitelja za izvođenje radova pojačanog održavanja, odnosno prezentiran je nalog čiji je datum izdavanja stariji od datuma zaključenja samog ugovora, kao ni dokumentacija o stvarno izvršenim radovima pojačanog održavanja, temeljem koje je i trebalo biti izvršeno plaćanje. Također je utvrđeno da se odabir najpovoljnijeg ponuđača za izvođenje naprijed ugovorenih radova, izvršio na osnovu prispjele dvije ponude, bez obnove natječaja, a što nije u suglasnosti sa Uredbom o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova. Ocjena je revizorskog tima da kod ove vrste izdataka nije funkcionirao sustav internih kontrola.

Iz naprijed navedenog tim revizije ne može sa sigurnošću potvrditi iznos i osnovanost ovog utroška.

Nalaz 5.

Ministarstvo gospodarstva je iskazalo obveze u iznosu od 525.141,00 KM, a odnose se na obveze prema djelatnicima za neizmirene plaće naknade i poreze i doprinose na plaću za 2001. i 2002. godinu u iznosu od 231.779,00 KM i obveze prema dobavljačima u iznosu 293.362,00 KM.

Preporuke menadžmentu:

- **Uspostaviti funkciju interne kontrole sa naputkom za njeno djelovanje sukladno revizijskim standardima u svim segmentima aktivnosti Ministarstva gospodarstva.**
- **Dosljedno provoditi Uredbu o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**
- **Proračunska sredstva koristiti samo za namjene koje su određene proračunom i to do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.**
- **Kod poslovnih, ugovorenih odnosa pridržavati se odredaba ugovora.**

7.7 MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Ministarstva unutarnjih poslova utvrđeno je slijedeće:

- **Obračun i isplata plaća nije vršena u suglasnosti sa Odlukom o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u Kantonu**
- **Popis stalnih sredstava nije izvršen u suglasnosti Pravilnik o knjigovodstvu proračuna FBiH.**

Po našem mišljenju *osim navedenog, finansijska izvješća daju istinit i fer prikaz o finansijskom položaju Ministarstva unutarnjih poslova za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1

Ukupni prihodi Ministarstva unutarnjih poslova za 2002. godinu. iskazani su u iznosu od 6.890.214,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 1.588.892,00 KM ili 18,74. %

Nalaz 2.

Ukupno rashodi i izdaci Ministarstva unutarnjih poslova iskazani su u iznosu od 7.233.036,00 KM i u odnosu na plan manji su za 1.246.070,00 KM ili 14,70%

Obračun i isplata plaća vršila se temeljem Pravilnika o plaćama u kome su koeficijenti za obračun plaća utvrđeni u većim vrijednostima i isti nisu usuglašeni sa Odlukom o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u kantonu.

Temeljem uzorka obračunatih i isplaćenih naknada Ministarstva unutarnjih poslova, utvrđeno je da se iz razloga nepoštivanja Odluke o plaćama korisnika proračuna tj. obračun i isplata plaće koja se vršila po koeficijentima čija je vrijednost veća od koeficijenata iz Odluke, imalo je za posljedicu i obračun i isplatu naknada u većem iznosu, koje su se obračunavale i isplaćivale temeljem Odluke o osobnim primanjima koja nemaju karakter plaće za dužnosnike i djelatnike u Vladi Hercegbosanskog kantona i drugim tijelima kantonalne uprave.

Na poziciji ugovorenih usluga, metodom uzoraka naknada članovima Komisija, utvrđeno je da su iste isplaćivane temeljem Rješenja o utvrđivanju visine naknade, Odluka i troškovnika polaganja ispita. Isplate naknada za rad komisije za polaganje stručnih upravnih ispita djelatnika MUP-a nije pratio zapisnik rada komisije, kao ni spisak kandidata za polaganje navedenog ispita. Iz usmenog obrazloženja nadležnog djelatnika osobe, ispitate su polagali kandidati sa visokom, višom, i srednjom stručnom spremom. **Polaganje stručnog upravnog ispita sa visokom stručnom spremom pred Komisijom koju imenuje nadležno tijelo kantona nije u suglasnosti sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine, u kome je regulirano da se stručni upravni ispit sa visokom stručnom spremom polaže pred nadležnim Federalnim organima.**

Na poziciji ugovorenih usluga značajan izdatak čine usluge reprezentacije koje iznose 19.630,00 KM i ne postoje pravila trošenja sredstava reprezentacije.

Nalaz 3.

U bilanci stanja iskazana je vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 889.713,00 KM čija je nabavna vrijednost 3.300.420,00 KM, a ispravka vrijednosti 2.410.707. KM.

Izvršen je uvid u segmente vezane za popis stalnih sredstava, knjiženje viškova i manjkova, nabavku stalnih sredstava, kao i poštivanje Uredbe o postupku nabavke robe, usluge i ustupanju radova. **Utvrđeno je da je izvršen popis stalnih sredstava u naturalnim pokazateljima bez usaglašenja stvarnog stanja sa knjigovodstvenim. Zbog ograničenog, odnosno nepotpunog izvršenog popisa, ocjena tima revizije je da ne može sa sigurnošću potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava sa 31.12. 2002. godine.**

Nalaz 4.

Ministarstvo unutarnjih poslova je iskazalo obveze u iznosu od 5.436.699,00 KM, a odnose se na:

- obveze prema djelatnicima 4.892.258,00 KM
- prema dobavljačima 551.457,00 KM

Revizijom je utvrđeno da je obračunati iznos poreza i doprinosa na plaće za 1997. godinu u iznosu od 154.094,28 KM isknjižen iz knjigovodstvene evidencije, a po usmenom obrazloženju nadležnog djelatnika isknjiženje je izvršeno po usmenom priopćenju bez ikakvih donesenih odluka.

Preporuke menadžmentu:

- **Pravilnik o plaćama uskladiti sa Odlukom o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u kantonu i plaće obračunavati i isplaćivati po istoj**
- **Isknjižavanje podataka iz knjigovodstvenih evidencija vršiti temeljem relevantnih odluka.**
- **Popis stalnih sredstava vršiti u suglasnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u F BiH.**
- **Sačiniti pravila trošenja sredstava reprezentacije.**

7.8 MINISTARSTVO GRADITELJSTVA, OBNOVE PROSTORNOG UREĐENJA I ZAŠTIE OKOLIŠA

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća na dan 31.12, 2002, godine Ministarstva graditeljstva, obnove prostornog uređenja i zaštite okoliša, utvrđeno je slijedeće:

- Nefunkcioniranje sustava upravnih i računovodstvenih internih kontrola
- Nije se poštivala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.
- U finansijskim izvješćima rashodi su manje iskazani za 19.567,91 KM.

Po našem mišljenju *osim navedenog, finansijska izvješća daju istinit i fer prikaz o finansijskom položaju Ministarstva graditeljstva, obnove prostornog uređenja i zaštite okoliša za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1.

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 258.987,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 76.908,00 KM ili 23,09%

Nalaz 2

Ukupni rashodi i izdaci Ministarstva graditeljstva iskazani su od 274.131,00 KM, a što je u odnosu na plan manje za 62.616,00 KM ili 18,59%.

Obračun poreza i doprinosa na plaću izvršen je na identičan način kako smo naprijed obrazložili, a što nije sukladno Zakonu o porezu na plaću i Zakonu o doprinosima.

Na ovaj način rashodi su manje iskazani za 19.567,91 KM.

Nalaz 3.

Metodom uzorka, uvidom u prezentiranu dokumentaciju, zaključenih ugovore o izvođenju radova čišćenja divljih deponija u ugovorenoj vrijednosti 98.980,00 KM. Timu revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su ugovoreni radovi izvedeni sukladno ugovoru, da je plaćanje izvršeno temeljem jediničnih cijena iz elaborata koji je trebao biti sastavni dio ovog ugovora, a što nije. Također je utvrđeno da je ugovorom sa Javnim poduzećem Tomislavgrad načelno dogovoreno čišćenje divljih deponija, nije određeno koje su to deponije, odnosno deponije temeljem kojih se i iskazala potreba za zaključenjem ovog ugovora. **Ispostavljene situacije za plaćanje po ugovoru su nepotpune, ne sadrže podatke objekta na kojima su se izvodili radovi čišćenja, kao ni jedinicu mjera i količinu izvršenog posla.**

Iz svega naprijed navedenog ocjena je revizorskog tima da u ostvarivanju ovih izdataka nije funkcionirao sustav internih kontrola.

Istovremeno smo izvršili uvid u ugovor o zimskom održavanju cesta, zaključenog sa nadležnim kantonalnim ministarstvom i izvođačem radova „Livnolutevi“ Livno. **Timu revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se kod zaključenja ugovora sa naprijed navedenim izvođačem ispoštovala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

Preporuke menadžmentu:

- Iskazivanje prihoda i rashoda vršiti sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna Federacije BiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u Federaciji BiH.
- Na razini ministarstva uspostaviti sustav upravne i računovodstvene interne kontrole.
- Dosljedno provoditi Uredbu o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova,
- Obračun poreza i doprinosa na plaću vršiti sukladno Zakonu o porezu i Zakonu o doprinosima.

7.9 MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I VODOPRIVREDE

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede utvrđeno je slijedeće:

- Proračunska sredstva nisu trošena u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona
- Nije se poštivala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.
- Nije uspostavljen sustav upravne i računovodstvene interne kontrole.

Po našem mišljenju *osim navedenog finansijska izvješća Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede daju istinit i fer prikaz o finansijskom poslovanju za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1

Ukupni prihodi Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, iskazani su u iznosu od 348.642,00 KM, što su u odnosu na plan manji za 848.514,00 KM ili 70,87%.

Nalaz 2

Ukupni rashodi i izdaci Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede iskazani su od 388.025,00 KM, što su u odnosu na plan manji za 809.131,00 KM ili 67,58%

Od ukupno učinjenih izdataka izvršeno je prekoračenje na poziciji naknade troškova uposlenih za 124,04% iz razloga kako smo naprijed naveli pogrešnog evidentiranja neto plaća iznad 300,00 KM sa pozicije bruto plaća na poziciji naknade uposlenih. Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 72.106,00 KM i u odnosi na plan veći su za 164,12%. Značajnu stavku čine izdaci za nabavku materijala i ovi izdaci ostvareni su u iznosu većem od plana za 113,53%. Temeljem uzorka, uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da nabavku materijala nije pratilo izdavanje odgovarajuće narudžbenice, a u većem broju slučajeva uz fakture nedostaje otpremnica o isporučenoj robi, kao i potpis ovlaštene osobe za prijem iste. Kod nabavke materijala nije se provodio postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača.

Metodom uzorka, uvidom u nalog za isplate naknada članovima Komisije za utvrđivanje minimalnih uvjeta i kategorizaciju ugostiteljskih objekata, utvrđeno je da nalog nije pratio upućeni zahtjev stranke za utvrđivanje uvjeta i kategorizaciju ugostiteljskog objekta, kao ni dokaz o izvršenoj uplati troškova postupka od strane podnosioca zahtjeva.

Ocjena revizorskog tima je da u ostvarivanju izdataka-naknada članovima komisije nije funkcionirao sustav internih kontrola i da su iste izvršavane na temelju nepotpune dokumentacije. Zbog naprijed navedenog tim za reviziju ne može potvrditi opravdanost i visinu navedenog troška.

U okviru pozicije ugovorenih usluga najveća stavka se odnosi na ugovorene usluge odnosno Ugovore zaključene o izradi tipskih projekata razvoja stočarstva u iznosu od 29.700,00 KM **Revizijom je utvrđeno da se kod ovih ugovorenih usluga nije provodio postupka odabira najpovoljnijeg ponuđača.**

Nalaz 3.

Kapitalni grantovi su iskazani u iznosu od 130.490,00 KM i izvršeni su sa 65,24% od plana. Temeljem uzorka izvršili smo uvid u Ugovor o sufinansiranju izgradnje vodovoda u naselju Brina u ukupnoj vrijednosti 122.031,10 KM sa obvezom plaćanja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede iznosa od 50.000,00 KM. Timu revizije nije prezentiran osnovni Ugovor o radovima zaključen sa izvođačem radova i općinom Livno. Također nije nam prezentirana okončana situacija potpisana i ovjerena od strane ovlaštenih osoba za kontrolu utroška, zapisnik o primopredaji radova krajnjem korisniku i zapisnik o konačnom obračunu radova. Zbog svega navedenog tim revizije cijeni da kod ove vrste izdataka Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede nije poduzimalo radnje temeljem kojih bi, opravdalo upotrebu ovih sredstava.

Nalaz 4.

Ukupne obveze Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede iskazane su u iznosu 199.425,00 KM a odnose se na:

- obveze prema djelatnicima u iznosu 174.970,00 KM
- prema dobavljačima u iznosu 24.455,00 KM

Preporuke menadžmentu:

- **Uspostaviti funkciju upravne i računovodstvene interne kontrole.**
- **Poštovati u potpunosti Uredbu o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**
- **Sredstva proračuna koristiti za namjene utvrđene proračunom i do visine utvrđene u njegovom posebnom dijelu.**

7.10 MINISTARSTVO ZNANOSTI, PROSVJETE, KULTURE I ŠPORTA

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa utvrđeno je sljedeće:

- **Obračun i isplata plaća nižih potrošačkih jedinica za koje je Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa proračunski nadležno, nije se vršila sukladno Odluci o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u kantonu.**
- **Resorno ministarstvo nije pregledalo i uskladilo godišnje obračune svojih nižih potrošačkih jedinica, konsolidiralo te obračune i sastavilo konsolidirani godišnji obračun, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.**

Po našem mišljenju *osim navedenog finansijska izvješća Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa daju istinit i fer prikaz o finansijskom poslovanju za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1

Ukupni prihodi Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa, iskazani su u iznosu od 150.175,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 304.216,00 ili 34,37%.

Nalaz 2

Ukupni rashodi i izdaci Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa iskazani su od 165.833,00 KM, što je u odnosu na plan manje za 288.558,00 KM ili 36,50%

U strukturi ukupnih tekućih rashoda-izdataka najveću stavku čine naknade troškova uposlenih i iskazane su u iznosu od 39.063,00 KM i u odnosu na plan veći su za 74,86%.

Nalaz 3.

Metodom uzorka, uvida u dokumentaciju obračuna i isplate plaća za (lipanj, kolovoz i prosinac) srednjih škola tj. nižih potrošačkih jedinica, za koje je resorno ministarstvo proračunski nadležno, utvrđeno je da se obračun i isplata plaća nije vršila u suglasnosti sa Odlukom o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u kantonu. Obračunate plaće su se uvećavale za 20% i kao takva se isplaćivala po usmenom obrazloženju nadležnog djelatnika u tijeku 2002. godine.

Timu revizije nije prezentirana dokumentacija (odluka Vlade, rješenja za djelatnike, koji bi potvrdili osnovanost uvećanog obračuna i isplate. Obračun pratećih obveza uz plaću vršen je sukladno važećim propisima. Međutim, isplatu neto plaća nije pratila uplata poreza i doprinosa.

Nalaz 4.

U tijeku postupka revizije utvrđeno je da Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa, nije pregledalo, uskladilo godišnje obračune svojih nižih potrošačkih jedinica za koje je proračunski nadležno i odgovorno. Također je utvrđeno da nije konsolidiralo iste i sačinilo konsolidirani godišnji obračun.

Preporuke menadžmentu:

- **Vršiti kontrolu zahtjeva nižih potrošačkih jedinica za proračunskim sredstvima.**

- **Pregledati i uskladiti godišnje obračune svojih nižih potrošačkih jedinica. za koja su proračunski nadležna i konsolidirati te obračune i sastaviti konsolidirani godišnji obračun, sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH.**

7.11 AGENCIJA ZA PRIVATIZACIJU

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Agencije za privatizaciju utvrđeno je sljedeće:

- **Proračunska sredstva nisu korištena u suglasnosti sa Zakonom o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.**
- **Vlastiti prihodi nisu se vraćali u Proračun u suglasnosti sa Zakonom o proračunu i Zakonom o izvršenju proračuna**
- **Obračun i isplata plaća nije vršena u suglasnosti sa Odlukom o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u kantonu.**
- **Nije se poštovala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

Po našem mišljenju zbog naprijed navedenih učinaka, finansijska izvješća *ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Agencije za privatizaciju za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1.

Ukupno ostvareni prihodi Agencije za privatizaciju za 2002. godinu iskazani su u iznosu od 368.491,00 KM i u odnosu na plan veći su za 3.211,00 KM ili 08,8%

U postupku revizije utvrđeno je da je Agencija za privatizaciju ostvarila vlastiti prihod u iznosu od **216.516,00 KM** po osnovu prodaje poduzeća u procesu privatizacije, koje prema Zakonu o privatizaciji poduzeća i Pravilnika o postupku prodaje imovine i dionica ili udjela poduzeća, pripadaju Agenciji za privatizaciju za financiranja troškova agencije, **i isti nisu vraćani u proračun Kantona sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.**

Nalaz 2.

Ukupno iskazani rashodi i izdaci Agencije za privatizaciju za 2002. godinu iskazani su u iznosu od 430.148,00 KM i u odnosu na plan veći za 64.868,00 KM ili 17.76%

Iz pregleda planiranih i ostvarenih rashoda naknade troškova uposlenih, komunalne usluge, usluge prijevoza i goriva imaju prekoračenje u odnosu na plan, iz razloga prekomjernog trošenja sredstava iznad planom predviđenih.

Metodom uzorka u obračun i isplatu plaća, utvrđeno je da se nije poštovala Odluka o plaćama korisnika proračuna Hercegbosanskog kantona i proračuna općina u kantonu.

Uvidom u izdata rješenja o visini utvrđenih koeficijenata za obračun plaća utvrđeno je da se za ista radna mjesta obračun plaća vršio po različitim koeficijentima čije visine nisu sukladne sa naprijed navedenom Odlukom. Također revizijskom timu nije prezentiran Pravilnik o plaćama i Pravilnik o unutarnoj organizaciji i sistematizaciji, čiji nazivi radnih mjesta i visina koeficijenata mora biti usklađena sa koeficijentima radnih mjesta utvrđenih u naprijed navedenoj Odluci.

Metodom uzorka, naknada za privremene i povremene poslove, utvrđeno je da su se naknade članovima Upravnog odbora isplaćivale temeljem Odluke o visini naknade za rad u tijelima upravljanja u poduzećima i ustanovama koje imenuje Vlada Hercegbosanskog kantona u iznosu od 300,00 KM mjesečno i temeljem Rješenja o imenovanju članova Upravnog odbora. Uvidom u obračun i isplatu naknada utvrđeno je da po osnovu imenovanja u Upravni odbor, naknadu primali djelatnici koji nisu Rješenjem Vlade imenovani za člana Upravnog odbora. **Porez na dodatna primanja izvan radnog odnosa-na naknade članova Upravnog odbora, nije se obračunavao i plaćao.**

U okviru pozicije ugovorenih usluga, najveću stavku čine usluge izrade dokumentacije za pripremu neaktivnih poduzeća i dijelova poduzeća za privatizaciju, procjene vrijednosti, izradu početne bilance stanja, pripreme dokumentacije za dokazivanje vlasništva nad imovinom. Uvidom u zaključeni ugovor o izradi

naprijed navedene dokumentacije, **utvrđeno je da se pristupilo procjeni ponuda za odabir najpovoljnijeg ponuđača temeljem dvije ponude, bez obnove natječaja, što ukazuje da se nije dosljedno poštovala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.**

3. Sredstva od privatizacije

Red.br.	OPIS TRANSAKCIJA	UPLAĆENO NA RAČUNE 333815220023 -		UKUPNO
		- 4022	- 3149	
1	2	3	4	3+4
I ZADUŽENJE				
1	Preneseno iz 2001. godine	142.056,78	7.020,30	149.077,08
2	Prikupljeno od privat. u 2002. godini	695.260,50	730.285,53	1.425.546,03
3	Prihod od kamate	915,89	283,48	1.199,37
UKUPNO ZADUŽENJE		838.233,17	737.589,31	1.575.822,48
II RASPOR. U 2002. God.				
1	Doznačeno poduzećima	130.859,36	338.050,00	468.909,36
2	Doznačeno na ESKROW HBK	89.245,00		89.245,00
3	Doznačeno na ESKROW FBiH	12.045,00	6.290,00	18.335,00
4	Doznačeno MIO FBiH	111.434,80	123.560,80	234.995,60
5	Skinuto sa računa po sudskom rješenju	3.000,00	107.522,80	110.522,80
6	Bančine usluge	82,00	65,00	147,00
7	Naknade Agenciji za privatizaciju	97.807,40	73.797,00	171.604,40
UKUPNO RASPORE:		444.473,56	649.258,60	1.093.759,16
STANJE NA RAČUNIMA 31.12. 2002 (I-II)		393.759,61	88.303,71	482.063,32

Prema informaciji Agencije za privatizaciju, dat je pregled prikupljenih novčanih sredstava u procesu privatizacije za 2002. godinu u ukupnom iznosu od 1.575.822,48 KM i raspored tih sredstava u iznosu 1.093.759,16 KM.

Metodom uzorka, utvrđeno je da 70% sredstava od ugovorene – uplaćene cijene kupca, kada je prodavatelj poduzeće, vraćan poduzeću, a temeljem preuzetih obveza istog poduzeća, zadržavanja zaposlenih radnika na radu određeni broj godina i temeljem ulaganja – ugovorenog iznosa u stalna i tekuća sredstva. Isto tako vršila se doznaka sredstava temeljem sanacije i osiguranja kapitala u fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja u visini od 20% ostvarenih sredstava, i 10% sredstva namijenjena za financiranje Agencije za privatizaciju.

Novčana sredstva ostvarena prodajom poduzeća, dijelova poduzeća i banaka iz nadležnosti Kantonalne agencije za privatizaciju usmjeravana su na posebne otvorene račune. Računi su otvoreni kod Zagrebačke banke, račun -234022- za sredstva od privatizacije poduzeća kada je prodavatelj Agencija, račun -233149 - otvoren za sredstva od privatizacije kada je prodavatelj poduzeće, i račun -1986 -za polog depozita za sudjelovanje na javnoj dražbi i tenderu.

Metodom uzorka, uvidom u dokumentaciju otvorenih računa, utvrđeno je da sredstvima od privatizacije je raspolagala Agencija, usmjeravajući sredstva kako smo naprijed naveli. Prijenos sredstava vršio se temeljem naloga ovjeren od Agencije za privatizaciju, kojeg nije pratila prethodno odluka organa upravljanja. S obzirom na činjenicu da revizorskom timu nije prezentirana evidencija podnesenih zahtjeva poduzeća, dijelova poduzeća, banaka, za provođenje procesa privatizacije, kao ni evidencija o privatiziranim poduzećima, i uzimajući u obzir i činjenicu da je Odlukom Skupštine imenovan Nadzorni odbora Agencije, sa provođenjem nadzora zakonitosti rada i financijskog poslovanja Agencije, koji u tijeku 2002. godine, po usmenom obrazloženju nadležnog djelatnika nije obavljao svoju funkciju, pregled danih novčanih sredstava ostvarenih privatizacijom poduzeća i banaka na teritoriji Federacije BiH iz nadležnosti Kantonalne agencije za privatizaciju, tim za reviziju ne može sa sigurnošću potvrditi.

ESKROW račun otvoren je kod LT Komercijalne banke Livno 06.09. 2002. godine. Na otvoreni račun Agencija za privatizaciju izvršila je prenos sredstava u iznosu od **89.245,00 KM**, a na ESKROW račun Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine iznos od **18.335,00 KM**. Iz danog pregleda vidljivo je da su sa 31. 12. 2002. godine postojala novčana sredstva na otvorenim računima u iznosu od **482.063,32 KM** a da

ista nisu u cijelosti, odnosno izuzimajući novčana sredstva za financiranje Agencije prenesena na otvorene RESKROW-e račune, kako je regulirano Naputak o deponiranju i raspolaganju novčanim sredstvima ostvarenim prodajom poduzeća i banaka na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine.

Preporuke menadžmentu:

- Uplatu vlastitih prihoda vršiti na Jedinostveni račun riznice sukladno Zakonu o izvršenju proračuna Hercegbosanskog kantona.
- Donijeti Pravilnik o plaćama
- Obračunavati i plaćati porez na dodatna primanja izvan rada.
- Dosljedno primjenjivati Uredbu o postupku nabavke robe, usluga i ustupanju radova.
- Novčana sredstva od privatizacije poduzeća, dijelova poduzeća i banka, izuzimajući sredstva za sopstveno financiranje, prenijeti na otvorene ESKROWE račune na nivou Kantona i na nivou Federacije, sukladno Naputku o deponiranju i raspolaganju novčanim sredstvima ostvarenim prodajom poduzeća i banaka na teritoriji FBiH.

7.12 UPRAVA ZA PITANJA BRANITELJA I STRADALNIKA DOMOVINSKOG RATA (HVO-a)

Mišljenje revizora

Nakon obavljene revizije finansijskih izvješća za 2002. godinu Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane, utvrđeno je slijedeće:

- Nije se poštivala Uredba o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova.
- Nije uspostavljen sustav upravnih i računovodstvenih internih kontrola.
- Popis stalnih sredstava nije vršen sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH
- Nije se primjenjivala Uredba o mjerilima i kriterijima za stambeno zbrinjavanje hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova obitelji poginulog, umrlog, zatočenog ili nestalog branitelja HVO-a kod dodjele novčane pomoći za stambeno zbrinjavanje.

Po našem mišljenju zbog naprijed navedenih učinaka, finansijska izvješća *ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane za 2002. godinu.*

NALAZI:

Nalaz 1

Ukupno ostvareni prihodi Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane 2002. godinu iskazani su u iznosu od 3.216.731,00 KM i u odnosu na plan manji su za 1.930.066,00 ili 37,50%.

Najveći iznos u iskazanim prihodima čine potpore od Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine direktno doznačene na račun Kantonalne Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane u iznosu od 2.775.294,00 KM.

Nalaz 2

Ukupno iskazani rashodi i izdaci Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata (HVO-a) za 2002. godinu iskazani su u iznosu od 3.475.742,00 KM i u odnosu na plan su manji za 1.671.055,00 ili 32,46%

Nalaz 3.

U tijeku postupka revizije, utvrđeno je kako smo naprijed naveli da je sa Federalnog proračuna u tijeku 2002. godine ukupno doznačeno na transakcijski račun Uprave za pitanja branitelja i stradalnika domovinskog rata (HVO-a) iznos od 2.775.249,00 KM. Metodom uzorka, uvidom u knjigovodstvenu evidenciju, utvrđeno je da su sa istog računa uprave isplaćivane mjesečne invalidnine za vojne invalide i obitelji poginulih boraca domovinskog rata Hrvatskog vijeća obrane,

kao i invalidnine starim korisnicima, kojima je stupanj vojnog invaliditeta utvrđen temeljem Instrukcije za izvršenje propisa iz oblasti boračko invalidske zaštite Federalne uprave za pitanja boraca i invalida obrambeno oslobodilačkog rata. Uvid u dokumentaciju vezanu za ostvarivanje prava na ovaj vid isplata, bio je uskraćen, odnosno nije stavljena na raspolaganje timu revizije.

Temeljem uzorka, uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da su vršene novčane isplate iz blagajne na ime pomoći za izgradnju obiteljski kuća, bez utvrđenih kriterija, donesenih odluka i prethodno provedenog postupka o utvrđivanju prava dodjele ovakvih vidova pomoći.

Iz naprijed navedenog, ocjena revizorskog tima je da u ovom segmentu, nije funkcionirao sustav internih kontrola.

Pomoći u građevinskom materijalu s ciljem rješavanja stambenog pitanja branitelja domovinskog rata (HVO-a), metodom uzorka, utvrđeno je da su izvršena plaćanja usluge prijevoza a da fakture za naplatu izvršene usluge nije pratila dokumentacija koja bi potvrdila vrstu robe koja se prevozi, od koga se roba preuzima, kome se ista dostavlja, odnosno tko je istu primio. Također nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da se provodio postupak odabira najpovoljnijeg ponuđača.

Zbog svega naprijed navedenog, Tim revizije ne može potvrditi visinu i osnovanost ovog troška.

Nalaz 4

U bilanci stanja iskazana je vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 9.508,00 KM čija je nabavna vrijednost 27.543,00 KM, a ispravka vrijednosti 18.035,00 KM . KM.

Izvršen je uvid u segmente vezane za popis stalnih sredstava, knjiženje viškova, manjkova i nabavku stalnih sredstava, utvrđeno je da je izvršen popis stalnih sredstava u naturalnim pokazateljima, koji sadrži samo naziv stalnog sredstva, bez stanja po popisu, stanja po knjigama, cijene i obračunate amortizacije. Zbog ograničenog, odnosno nepotpunog izvršenog popisa i neusklađenosti stvarnog sa knjigovodstvenim stanjem, ne može se potvrditi stanje stalnih sredstava iskazanih u financijskim izvješćima za . 2002. godinu.

Preporuke menadžmentu:

- Dosljedno primjenjivati Uredbu o postupku nabavke robe, usluga i ustupanja radova.
- Kod vidova pomoći na stambeno zbrinjavanje dosljedno se pridržavati Uredbe o mjerilima i kriterijima za stambeno zbrinjavanje hrvatskih ratnih vojnih invalida i članova obitelji poginulog, umrlog, zatočenog ili nestalog branitelja HVO-a.
- Na razini uprave uspostaviti sustav pravnih i računovodstvenih internih kontrola.
- Popis stalnih sredstva vršiti u suglasnosti sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

KOMENTAR

Vlada Hercegbosanskog kantona u ostavljenom roku pismeno se očitovala na izvještaj o obavljenoj reviziji financijskih izvješća za 2002. godinu i istim prihvatila u cijelosti izvještaj Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH, kao i preporuke menadžmenta da se otklone uočeni nedostaci

Tim za reviziju

Hajra Imširović, dipl. iur

Jadranka Novak, dipl. ecc.